

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

S-Leasing д.о.о. Београд (у даљем тексту „Друштво“) је основан јуна 2003. године.

Друштво је организовано као друштво са ограниченој одговорношћу и регистровано је код Агенције за привредне регистре решењем бр. БД 33349/2005 од 7. јуна 2005. године.

Основна делатност Друштва је пружање услуга финансијског лизинга покретних ствари физичким и правним лицима на територији Републике Србије.

Седиште Друштва је у Београду, улица Милутина Миланковића 11а/4.

Матични број Друштва је 17488104, а poresки идентификациони број 102941384.

Број запосених на дан 31.12.2015. године износи 42 (на дан 31.12.2014. године 25).

Финансијски извештаји за пословну 2015. годину одобрени су од стране руководства Друштва дана 29. фебруара 2016. године.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Основе за састављање финансијских извештаја

Друштво води евиденције и саставља финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије и прописима Народне банке Србије који регулишу финансијско извештавање даваоца финансијског лизинга.

У складу са Законом о рачуноводству, велика правна лица, правна лица која имају обавезу састављања консолидованих финансијских извештаја (матична правна лица), јавна друштва, односно друштва која се припремају да постану јавна у складу са Законом о тржишту капитала Републике Србије, независно од величине, за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима примењују Међународне стандарде финансијског извештавања, чији је превод на српски језик објавило министарство надлежно за послове финансија.

МРС, МСФИ и тумачења објављени до јуна 2012. године од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења рачуноводствених стандарда су званично преведени решењем Министарства Финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (број решења 401-00-896/2014-16) и објављени у Службеном гласнику Републике Србије број 35 дана 27. марта 2014. године.

Измењени или издати МСФИ и тумачења стандарда објављени након јуна 2012. године нису били примењени приликом састављања приложених финансијских извештаја.

Поред тога, приложени финансијски извештаји су састављени у складу са захтевима Одлука о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за даваоце финансијског лизинга (Службени гласник Републике Србије број 87/2014) и Одлука о садржају и форми образца финансијских извештаја за даваоце финансијског лизинга (Службени гласник Републике Србије број 87/2014 и 135/2014).

Наведени правилници који регулишу презентацију финансијских извештаја имају првенство примене у односу на захтеве које у том погледу дефинишу МСФИ који су објављени од стране Министарства финансија.

Због горе наведених одступања ови финансијски извештаји нису у складу са МСФИ.

**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
(наставак)**

Рачуноводствени метод

Ови финансијски извештаји су припремљени у складу са начелом историјског трошка (осим за вредновање по фер вредности хартија од вредности намењених трговању и хартија од вредности расположивих за продају као и сталних средстава намењених продаји). Финансијски извештаји су презентовани у динарима Републике Србије ("РСД") и све исказане нумеричке вредности представљене су у хиљадама динара (РСД'000) осим уколико је другачије наведено.

Основне рачуноводствене политike које су примењене за припрему ових финансијских извештаја обелодањене су у наредним напоменама.

Начело сталности пословања

Финансијски извештаји Друштва састављени су на основу начела сталности пословања.

Упоредни подаци

Упоредне податке чине годишњи извештаји Друштва за 2014. годину.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Потраживања по основу финансијског лизинга

Код финансијског лизинга, Друштво признаје средства дата у финансијски лизинг у билансу стања и презентују их као потраживање у износу једнаком нето инвестирању у лизинг.

Друштво преноси скоро све ризике и користи својствене правном власништву и третира потраживања по основу финансијског лизинга као исплату главнице и приход од финансирања да би рефундирао и остварио корист од своје инвестиције и услуга.

Код Друштва се често јављају иницијални директни трошкови, као што су провизије, адвокатске накнаде и манипулативни трошкови, који представљају инкременталне трошкове који се могу приписати преговарању и закључивању уговора о лизингу. Ови трошкови не обухватају индиректне трошкове, као што су општи режијски трошкови који настају у продајном или маркетинг сектору. Код финансијских лизинга, изузев оних у које су укључени произвођачи и даваоци лизинга посредници, иницијални директни трошкови се укључују у иницијално одмеравање потраживања по основу финансијског лизинга и умањују износ прихода признатих током трајања лизинга. Каматна стопа садржана у лизингу се дефинише на такав начин да се иницијални директни трошкови аутоматски укључују у потраживања по основу финансијског лизинга.

Признавање финансијског прихода се заснива на моделу који одражава константну периодичну стопу приноса на нето инвестирање даваоца лизинга у финансијски лизинг.

На сваки дан биланса стања Друштво процењује да ли постоји објективан доказ умањења (обезвређења) вредности финансијског средства или групе финансијских средстава. Умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Друштво неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидиран или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Детаљна политика Друштва у вези процене обезвређења финансијских средстава је обелодањена у Напомени 31.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

Када је потраживање ненаплативо, отписује се преко рачуна исправке вредности за умањење вредности потраживања. Таква потраживања се отписују након што се заврше све неопходне процедуре и утврди износ губитка.

Преузети предмети лизинга

Преузети предмети лизинга се третирају као залихе у висини процењене тржишне вредности на дан преузимања предмета. Разлика између вредности потраживања по основу финансијског лизинга и процењене тржишне вредности признаје се у корист или на терет потраживања од корисника лизинга.

Пре продаје, као и на сваки датум биланса стања, Друштво врши процену тржишне вредности залиха, односно преузетих предмета лизинга. Разлика по основу вредносног усклађивања признаје се преко потраживања од корисника лизинга, у складу са дефинисаним уговором.

Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на прибављене лиценце, које се иницијално признају у висини набавне вредности на дан трансакције. Лиценце имају ограничен век трајања, исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне губитке по основу умањења вредности средстава. Исправка вредности се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе од 5 година.

Опрема

Опрема се исказује по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне губитке по основу умањења вредности. Набавна вредност укључује издатке директно приписиве набављеном средству.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се распоредила њихова набавна или ревалоризована вредност, до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, као што следи:

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

	Опис	Корисни век трајања (година)	Стопа амортизације
ОПРЕМА			
Опрема - монитори		4 - 5	25 - 20 %
Опрема - рачунари		4 - 5	25 - 20 %
Канцеларијски намештај		10	10 %
Путничка моторна возила, возила на моторни погон и прикључни уређаји		8	12,5 %
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА			
Софтвер		4 - 5	25 - 20 %
Права коришћења		10 15	10 - 6,67 %
ОСТАЛА НЕПОМЕНУТА СРЕДСТВА			
		5	20%

Умањење вредности имовине

На дан сваког биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствену вредност своје материјалне и нематеријалне имовине да би утврдило да ли постоје индикације да је дошло до губитка по основу умањења вредности имовине. Уколико такве индикације постоје, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца за ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодствене вредности, онда се књиговодствена вредност тог средства умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се новац у благајни и средства на текућим рачунима која су предмет беззначајног ризика од промене вредности.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе, укључујући обавезе по кредитима, иницијално се признају по фер вредности примљених средстава, умањено за трошкове трансакције.

Након почетног признавања, остале финансијске обавезе се вреднују по амортизираној вредности коришћењем метода ефективне камате. Трошак по основу камата се признаје у билансу успеха обрачунског периода.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има садашњу обавезу (законску или уговорену), која је резултат прошлих догађаја, и када је вероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се износ обавезе може поуздано проценити. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Резервисања се вреднују по садашњој вредности очекиваних новчаних одлива, уз примену дисконтне стопе пре опорезивања која одражава постојеће тржишне услове и евентуалне специфичне ризике повезане са потенцијалном обавезом за које се признаје резервисање.

Порез на добитак

Текући порез

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са прописима о опорезивању Републике Србије. Коначни износ обавезе пореза на добитак утврђује се применом пореске стопе од 15% на пореску основицу утврђену у пореском билансу Друштва. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује резултат приказан у билансу успеха који се коригује за разлике које су дефинисане прописима о опорезивању Републике Србије.

Републички прописи не предвиђају да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

Одложени порез

Одложени порези на добит се обрачунавају по методи обавеза према билансу стања на све привремене разлике на дан биланса стања између садашње вредности средстава и обавеза у финансијским извештајима и њихове вредности за сврхе опорезивања.

Одложене пореске обавезе признају се на све опорезиве привремене разлике, изузев уколико одложене пореске обавезе произистичу из иницијалног признавања "гудвила" или средстава и обавеза у трансакцији која није пословна комбинација и у тренутку настанка нема утицаја на рачуноводствену добит нити на опорезиву добит или губитак, као и уколико се односе на опорезиве привремене разлике у вези са учешћем у зависним предузећима, придруженим предузећима и заједничким улагањима где се тренутак укидања привремене разлике може контролисати и извесно је да привремена разлика неће бити укинута у докледном временском периоду.

Одложена пореска средства признају се на све опорезиве привремене разлике и неискоришћене износе преносивих пореских кредита и пореских губитака, до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се све опорезиве привремене разлике, пренети неискоришћени порески кредити и неискоришћени порески губици могу искористити, изузев уколико се одложена пореска средства односе на привремене разлике настале из иницијалног признавања средстава или обавеза у трансакцији која није пословна комбинација и у тренутку настанка нема утицаја на рачуноводствену добит нити на опорезиву добит или губитак или на одбитне привремене разлике у вези са учешћем у зависним предузећима, придруженим предузећима и заједничким улагањима, када се одложена пореска средства признају само до мере до које је извесно да ће привремене разлике бити укинуте у докледној будућности и да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се све привремене разлике могу искористити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на сваки извештајни датум и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити. Одложена пореска средства која нису призната процењују се на сваки извештајни датум и признају до мере до које је постало извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се одложена пореска средства могу искористити.

Примања запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плате запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе. Друштво није укључено у друге облике пензијских планова и нема никаквих обавеза по овим основама.

Приходи и расходи

Приходи и расходи од камата, укључујући и затезну камату и остale приходе и остали расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа, који су дефинисани уговором између Друштва и комитента.

За сва потраживања по основу финансијског лизинга, вреднована по амортизованју вредности и каматоносне финансијске инструменте расположиве за продају, приходи или расходи од камата се исказују по ефективној каматној стопи. Приликом одређивања ефективне каматне стопе узимају се у обзир сви уговорни услови који се односе на тај финансијски инструмент, осим накнада или додатних трошкова који су повезани са одобравањем кредита, али не и будући кредитни губици.

Метод ефективне каматне стопе представља метод којим се израчунава амортизована вредност финансијског средства или финансијске обавезе и одговарајући приходи и расходи по основу камата алоцирају на одговарајући период. Ефективна каматна стопа је стопа којом се дисконтују будући новчани токови у току отплате финансијског инструмента на његову нето књиговодствену вредност.

Прерачунање стране валуте

Пословне промене настале у странијој валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у странијој валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по уговореном или средњем курсу Народне банке Србије, где се средњи курс утврђује на међубанкарском тржишту девиза за тај дан.

Позитивне или негативне курсне разлике, настале приликом пословних трансакција у странијој валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у странијој валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха.

Немонетарне ставке, које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у странијој валути, прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ

Састављање финансијских извештаја захтева од руководства Друштва да врши процене и доноси претпоставке које могу да имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања и осталим расположивим информацијама на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

Најзначајнија подручја која од руководства захтевају вршење процене и доношење претпоставки представљена су у даљем тексту:

a) Исправка вредности потраживања

На сваки извештајни датум Друштво процењује да ли постоји објективан доказ умањења вредности финансијског средства, укључујући потраживања по основу финансијског лизинга, или групе финансијских средстава. Сматра се да су финансијско средство, или група средстава, обезвређени само ако постоје објективни докази обезвређења који произилазе из једног или више догађаја насталих након иницијалног признавања средства и тај догађај (или догађаји) утиче на процењене будуће токове готовине финансијског средства или групе финансијских средстава који се поуздано могу проценити.

Докази о обезвређењу укључују индикације да се један дужник или група дужника суочава са значајним финансијским потешкоћама, доцње при сервисирању камате или главнице, вероватноћу да ће доћи до стечаја или неке друге финансијске реорганизације и када доступни подаци показују да је дошло до мерљивог смањења будућих токова готовине, као што су промене у оквиру неизмирених обавеза или економских услова који су у корелацији са одступањима од уговорених услова.

Приликом процене обезвређења потраживања по основу финансијског лизинга, Друштво врши индивидуалну процену да ли постоје објективни докази о обезвређењу за свако финансијско средство.

Уколико постоје објективни докази да је дошло до губитка услед обезвређења, износ губитка се вреднује као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности будућих токова готовине добијене дисконтовањем очекиваних будућих токова готовине уговореном ефективном каматном стопом финансијског средства.

б) Судски спорови

Приликом одмеравања и признавања резервисања и утврђивања нивоа изложености потенцијалним обавезама које се односе на постојеће судске спорове, руководство Друштва доноси одређене процене. Ове процене су неопходне за утврђивање вероватноће настанка негативног исхода и одређивања износа неопходног за коначно судско поравнање. Услед инхерентне неизвесности у поступку процењивања, стварни губици могу да се разликују од губитака иницијално утврђених проценом. Због тога се процене коригују када Друштво дође до нових информација, углавном уз подршку интерних стручних служби или спољних правних саветника. Измене процена могу да у значајној мери утичу на будуће пословне резултате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

5. ГТОВИНА

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Текући рачуни у динарима:		
- повезана правна лица (Напомена 30)	10.817	23.244
	<u>10.817</u>	<u>23.244</u>

6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ БАНКАМА

Финансијски пласмани банкама на дан 31. децембра 2015. године износе 37.704 хиљада РСД и односе се на депозите са валутном клаузулом који су орочени на период од шест месеци. Финансијски пласмани банкама на дан 31. децембра 2014. износили су 90.114 хиљада РСД.

7. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Минимална плаћања лизинга	4.565.630	4.162.951
Минус: потраживања за недоспеле камате	<u>(274.380)</u>	<u>(263.017)</u>
Потраживања по основу финансијског лизинга	4.291.250	3.899.934
Потраживања за доспеле камате	16.845	34.932
Остала потраживања по основу после финансијског лизинга	39.660	56.181
	<u>4.347.755</u>	<u>3.991.047</u>
Минус разграничен приходи од потраживања по основу накнада за одобрење финансијског лизинга	<u>(33.572)</u>	<u>(25.502)</u>
	<u>4.314.183</u>	<u>3.965.545</u>
Минус: исправка вредности		
- потраживања по основу финансијског лизинга	(364.248)	(627.105)
- потраживања за доспеле камате	(16.776)	(34.773)
- осталих потраживања по основу после финансијског лизинга	(39.519)	(55.939)
	<u>(420.543)</u>	<u>(717.817)</u>
	<u>3.893.640</u>	<u>3.247.728</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

7. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА (наставак)

Рочна структура потраживања по основу финансијског лизинга у бруто износу на дан 31. децембра 2015. и 2014. године је приказана на следећи начин:

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
до 1 године	1.869.082	1.928.660
од 1 до 5 година	2.478.307	2.059.244
након 5 година	366	3.143
	<u>4.347.755</u>	<u>3.991.047</u>

Валутна структура потраживања по основу финансијског лизинга у бруто износу на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
ЕУР	4.337.103	3.962.115
ЦХФ	10.652	28.932
	<u>4.347.755</u>	<u>3.991.047</u>

Остала потраживања по основу посла финансијског лизинга односе се на: потраживања по основу трошкова адвоката, агенције, судских трошкова, процене овлашћеног проценитеља, регистрације и сервиса, трошкова осигурања, интеркаларне камате, затезне камате, опомене, таксе везане за лизинг регистар, трошкове доплатних карти.

Табела промена на исправци вредности потраживања по основу финансијског лизинга (укључујући потраживања по основу доспеле камате и осталих потраживања по основу посла финансијског лизинга) на дан 31. децембра 2015. и 2014. године је следећа:

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Стање на почетку године	717.817	687.461
Нове исправке у току године	68.274	89.048
Курсне разлике	2.643	37.444
Укидање исправке у току године	(64.189)	(93.410)
Директан отпис потраживања	(304.002)	(2.726)
Стање на крају године	<u>420.543</u>	<u>717.817</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

8. ПРЕУЗЕТИ ПРЕДМЕТИ ЛИЗИНГА И ЗАЛИХЕ

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Преузети предмети лизинга	1.460	9.605
Дати аванси	<u>59.734</u>	<u>59.843</u>
	61.194	69.448
Минус: исправка вредности	<u>(59.289)</u>	<u>(58.964)</u>
	1.905	10.484

Табела промена на исправци вредности датих аванса на дан 31. децембра 2015. и 2014. године је следећа:

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Стање на почетку године	58.964	9.515
Нове исправке у току године	-	31.602
Курсне разлике	<u>325</u>	<u>17.847</u>
Стање на крају године	59.289	58.964

9. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	у хиљадама РСД	
	Нематеријална улагања	
Набавна вредност		
1. јануар 2014. године	19.612	
Набавке у току године	487	
31. децембар 2014. године	20.099	
1. јануар 2015. године	20.099	
31. децембар 2015. године	20.099	
Исправка вредности		
1. јануар 2014. године	13.358	
Амортизација	2.974	
31. децембар 2014. године	16.332	
1. јануар 2015. године	16.332	
Амортизација	2.795	
31. децембар 2015. године	19.127	
Садашња вредност		
31. децембар 2015. године	972	
31. децембар 2014. године	3.767	

10. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	у хиљадама РСД			
	Рачунарска опрема	Путничка возила	Остало опрема	Укупно
Набавна вредност				
1. јануар 2014. године	9.866	13.355	1.748	24.969

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

Набавке у току године	289	1.073	-	1.362
Отуђења и расходовања	(3.211)	(6.341)	-	(9.552)
31. децембар 2014. године	6.944	8.087	1.748	16.779
1. јануар 2015. године	6.944	8.087	1.748	16.779
Набавке у току године	801	1.012	374	2.187
Отуђења и расходовања	(86)	-	(123)	(209)
31. децембар 2015. године	7.659	9.099	1.999	18.757
Исправка вредности				
1. јануар 2014. године	7.558	2.908	1.372	11.838
Амортизација	837	1.509	131	2.477
Отуђења и расходовања	(3.108)	(2.399)	-	(5.507)
31. децембар 2014. године	5.287	2.018	1.503	8.808
1. јануар 2015. године	5.287	2.018	1.503	8.808
Амортизација	759	1.164	215	2.138
Отуђења и расходовања	(86)	-	(123)	(209)
31. децембар 2015. године	5.960	3.182	1.595	10.737
Садашња вредност				
31. децембар 2015. године	1.699	5.917	404	8.020
31. децембар 2014. године	1.657	6.069	245	7.971

11. ТЕКУЋА ПОРЕСКА СРЕДСТВА

Стање потраживања по основу више плаћеног пореза на добитак на дан 31.12.2015. године износи 16.047 хиљада динара (на дан 31.12.2014.године 18.190 хиљада РСД).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

12. ОСТАЛА СРЕДСТВА

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Потраживања од продатих враћених предмета лизинга	505	4.689
Потраживања од РЗЗО за нерефундирна боловања	8.763	8.940
Потраживања из оперативног пословања	1.005	1.193
Остале средства	1.547	1.901
Потраживања од запослених	<u>4</u>	-
	11.824	16.723
Минус: исправка вредности:	(8.440)	(12.607)
	3.384	4.116

Табела промена на исправци вредности осталих средстава на дан 31.12.2015 и 2014:

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Стање на почетку године	12.607	5.750
Нове исправке у току године	517	8.289
Курсне разлике	11	314
Укидање исправке у току године	(967)	(1.742)
Директан отпис потраживања	<u>(3.728)</u>	(4)
Стање на крају године	8.440	12.607

13. СТАЛНА СРЕДСТВА И ЗЕМЉИШТЕ НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

Стална средства и земљишта намењена продаји на дан 31.12.2015. године износе 443 хиљаде динара (2014: 2.258 хиљада динара).

У току године дошло је до продаје возила која су била на почетном стању, при чему је једно возило дато као донација хуманитарној организацији „Сигурна кућа“ и за коју се ствара месечна обавеза ПДВ-а.

Додатно, Закључком о досуђењу Основног суда у Панчеву, Друштво је стекло својину над непокретности површине 6.222 м2 и над земљиштем површине 806 м2. Стање сталног средства и земљишта намењених продаји на дан 31. децембра 2015. године је 443 хиљаде динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

14. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА ПОЗАЈМЉЕНИХ ОД БАНАКА И ДРУГИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Дугорочни кредити и део дугорочних кредити који доспевају до годину дана у иностранству:		
- повезана правна лица (Напомена 30)	432.451	645.112
- пословне банке	3.335.024	2.556.393
	3.767.475	3.201.505

Обавезе Друштва по основу дугорочних кредитита највећим делом се односе на средства одобрена за јачање пословне делатности Друштва. Део дугорочних кредитита који доспевају до годину дана у иностранству износи 1.081.351 хиљада динара на дан 31. децембар 2015. године (881.698 хиљада на дан 31. децембар 2014. године) као што је представљено у табели испод.

Каматне стопе на одобрена средства на дан биланса стања крећу се у распону од шестомесечни ЕУРИБОР+0,05% до шестомесечни ЕУРИБОР+0,172% годишње (2014. године - у распону од шестомесечни ЕУРИБОР+1,95% до шестомесечни ЕУРИБОР+2,94% годишње).

Укупне обавезе Друштва по основу дугорочних кредитита су деномиране у еврима (2014. године - у укупном износу у еврима).

Структура доспећа обавеза по дугорочним кредитима на дан 31. децембра 2015. и 2014. године дата је у следећој табели:

	у хиљадама РСД	
	2015	2014.
До једне године	1.081.351	881.698
Од 1 до 3 године	1.930.185	883.508
Од 3 до 5 година	755.939	1.436.299
	3.767.475	3.201.505

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

15. РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања на дан 31. децембра 2015. године износе 16.919 хиљада РСД (31.12.2014. године 14.559 хиљада РСД) и се односе на резервисања за судске спорове у износу од 8.491 хиљада РСД (31.12.2014. године - 8.056 хиљада РСД) и резервиња за накнаде и друге бенефиције запослених у износу од 8.428 хиљада РСД (31.12.2014. године - 6.503 хиљада РСД).

Промене на резервисањима за судске спорове у 2015. и 2014. години приказане су у наредној табели:

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Стање на почетку године		8.056	1.757
Повећања у току године		435	6.299
Стање на крају године		8.491	8.056

Промене на резервисањима за накнаде и друге бенефиције запослених у 2015. и 2014. години приказане су у наредној табели:

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Стање на почетку године		6.503	-
Повећања у току године		2.644	6.503
Исплате у току године		(719)	-
Укидања резервисања у току године		-	-
Стање на крају године		8.428	6.503

Друштво је извршило резервисање за судске спорове у складу са одлуком руководства, а на основу процене вероватних губитака извршено од стране правног заступника Друштва.

Друштво је извршило резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених у 2015. години у износу од 8.428 хиљада динара (2014. године у износу од 6.503 хиљада РСД).

Трошкови утврђених накнада запосленима након прекида радног односа, односно одласка у пензију након испуњених законских услова, утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада, стопе морталитета и флукутације запослених. Приликом утврђивања садашње вредности очекиваних одлива коришћена је дисконтна стопа од 4,4% годишње која представља алтернативну стопу у складу са МРС 19 Примања запослених, у одсуству развијеног тржишта високо квалитетних корпоративних обvezница.

Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

16. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Примљени аванси	13.758	16.947
Обавезе за порез на додату вредност	1.249	3.906
Остале обавезе	<u>1.799</u>	<u>1.233</u>
	<u>16.806</u>	<u>22.086</u>

17. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Друштво је током 2015. године, донело Одлуку о повећању новчаног основног капитала из дела нераспоређене добити Друштва и то у износу од 7.045 хиљада РСД, што је у евро противвредности по средњем курсу на дан 16.02.2015 године износило 57.875,85 ЕУР и то као основни капитал Чланова.

Чланови Erste Bank A.D., Нови Сад и Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Грац, Аустрија повећавају свој основни капитал за 5.284 хиљада РСД и 1.761 хиљада РСД, респективно

Укупна вредност уписаног и уплаћеног новчаног дела основног капитала након овог повећања износи 67.500 хиљада РСД, с тим да сваки члан има уписаны и уплаћени капитал у износима од: Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Грац, Аустрија - 16.875 хиљада РСД што представља 25% удела у укупном основном капиталу Друштва и Erste Bank A.D., Нови Сад - 50.625 хиљада РСД што представља 75% удела у укупном основном капиталу Друштва.

Основни капитал Друштва на дан 31. децембра 2014. године износио је 60.455 хиљада РСД и састоји се од удела оснивача Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Грац, Аустрија (25,0%) и Erste Bank A.D., Нови Сад, Србија (75,0%).

Укупан основни капитал Друштва износи 555 хиљада EUR прерачувано по средњем курсу НБС на 31.12.2015. године. Стање капитала је регистровано код Агенције за привредне регистре.

18. ПРИХОДИ ОД КАМАТА

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Приходи од камата по основу финансијског лизинга	161.960	165.838
Приходи од затезних камата по основу финансијског лизинга	2.950	3.778
Приходи од камата на депозите код повезаних лица (Напомена 30)	<u>980</u>	<u>968</u>
	<u>165.890</u>	<u>170.584</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

19. РАСХОДИ ОД КАМАТА

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Расходи камата по основу кредита примљених од банака у иностранству	81.814	87.848	
Расходи камата по основу зајмова од повезаних лица (Напомена 30)	113	1.391	
Расходи осталих камата	<u>184</u>	<u>133</u>	
	<u><u>82.111</u></u>	<u><u>89.372</u></u>	

20. ПРИХОДИ ОД НАКНАДА

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Приход од префактурисаних трошкова принудне наплате	11.140	4.999	
Приходи од манипулативних трошкова	14.373	12.311	
Приходи од префактурисаног осигурања	4.037	3.174	
Остали приходи од опомена, затезних камата и осталих префактурисаних трошкова	<u>13.651</u>	<u>10.691</u>	
	<u><u>43.201</u></u>	<u><u>31.175</u></u>	

21. РАСХОДИ ОД НАКНАДА

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Трошкови принудне наплате који се префактуришу	11.295	5.047	
Трошкови осигурања који се префактуришу	3.764	2.848	
Остали трошкови који се префактуришу	5.047	6.363	
Трошкови који се не префактуришу	<u>1.682</u>	<u>1.051</u>	
	<u><u>21.788</u></u>	<u><u>15.309</u></u>	

22. НЕТО РАСХОДИ/ПРИХОДИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА И ЕФЕКАТА УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Приходи од курсних разлика	4.818	2.050	
Приходи од ефеката уговорене валутне клаузуле	<u>40.237</u>	<u>220.649</u>	
	<u><u>45.055</u></u>	<u><u>222.699</u></u>	
Расходи од курсних разлика	(32.172)	(163.978)	
Расходи од ефеката уговорене валутне клаузуле	<u>(9.108)</u>	<u>(52.129)</u>	
	<u><u>(41.280)</u></u>	<u><u>(216.107)</u></u>	
	<u><u>3.775</u></u>	<u><u>6.592</u></u>	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

23. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

у хиљадама РСД

	2015.	2014.
Приходи од укидања резервисања	343	-
Административни приходи	8.988	4.691
Приходи од изнајмљивања информационог система	607	581
Приходи од отписаних обавеза и наплаћених отписаних потраживања	11.092	8.397
Остало	<u>2.381</u>	<u>2.684</u>
	<u><u>23.411</u></u>	<u><u>16.353</u></u>

24. НЕТО РАСХОДИ/ПРИХОДИ ОД ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

у хиљадама РСД

	2015.	2014.
Приходи од укидања исправки вредности :		
- потраживања по основу финансијског лизинга	19.545	82.841
- доспелих камата	18.813	7.439
- осталих потраживања	<u>25.830</u>	<u>3.130</u>
	<u><u>64.188</u></u>	<u><u>93.410</u></u>
Расходи по основу обезвређења:		
- потраживања по основу финансијског лизинга	(58.310)	(80.543)
- осталих потраживања	(9.046)	(4.537)
- доспелих камата	<u>(918)</u>	<u>(3.968)</u>
	<u><u>(68.274)</u></u>	<u><u>(89.048)</u></u>
	<u><u>(4.086)</u></u>	<u><u>4.362</u></u>

25. НЕТО РАСХОДИ/ПРИХОДИ ОД ОБЕЗВРЕЂЕЊА СРЕДСТАВА ДАТИХ У ЗАКУП, ПРЕДМЕТА ЛИЗИНГА И СРЕДСТАВА ПРЕУЗЕТИХ У ЗАМЕНУ ЗА НЕПЛАЋЕНА ПОТРАЖИВАЊА

у хиљадама РСД

	2015.	2014.
Приходи од укидања исправки вредности :		
- залиха	<u>236</u>	<u>1.024</u>
	<u><u>236</u></u>	<u><u>1.024</u></u>
Расходи по основу обезвређења:		
- датих аванса	-	(31.602)
- залиха	<u>(59)</u>	<u>(92)</u>
	<u><u>(59)</u></u>	<u><u>(31.694)</u></u>
	<u><u>177</u></u>	<u><u>(30.670)</u></u>

26. ТРОШКОВИ ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Трошкови бруто зарада	52.419	55.954	
Трошкови доприноса на зараде на терет послодавца	8.278	8.603	
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	2.461	6.371	
Остали лични расходи	6.288	5.324	
	69.446	76.252	

27. НЕТО РАСХОДИ/ПРИХОДИ ОД ОБЕЗВРЕЂЕЊА ОСТАЛЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Приходи од укидања исправки вредности:			
- потраживања по основу продаје и средстава датих у закуп	967	1.742	
	967	1.742	
Расходи по основу обезвређења:			
- сталних средстава намењених продаји	-	(732)	
- потраживања за рефундирање боловања од РЗЗО	-	(7.151)	
- потраживања по основу продаје и средстава датих у закуп	(516)	(1.138)	
	(516)	(9.021)	
	451	(7.279)	

28. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	2015.	2014.
Трошкови закупнина	7.710	8.777	
Трошкови рекламе и пропаганде	3.180	2.422	
Трошкови одржавања	8.824	8.251	
Трошкови консултантских и услуга усавршавања	9.411	2.598	
Трошкови телекомуникационих услуга	1.930	2.269	
Трошкови горива	1.558	2.104	
Трошкови репрезентације	886	1.086	
Трошкови резервисања за судске спорове	379	6.299	
Трошкови директних отписа потраживања	6.315	2.344	
Остали пословни расходи	10.430	9.962	
	50.623	46.112	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

29. ПОРЕЗ НА ДОБИТ**Компоненте пореза на добит**

	<i>у хиљадама РСД</i>	<i>2015.</i>	<i>2014.</i>
Текући порески расход		(2.142)	(3.283)
Одложени порески приход		<u>343</u>	<u>178</u>
Укупно порески расходи периода		(1.799)	(3.105)

Усаглашавање обавезе за порез на добит по пореском билансу и обрачун ефективне пореске стопе

	<i>у хиљадама РСД</i>	<i>2015.</i>
Рачуноводствени добитак пре опорезивања		3.917
Порески расход по важећој стопи	15,00%	(588)
Порески ефекат расхода који се не признају	39,7%	(1.555)
Одложена пореска средства	<u>(8,7%)</u>	<u>343</u>
Порез на добит	46%	(1.799)

Одложена пореска средства / (обавезе)

Промене на одложеним пореским средствима и обавезама у току извештајног периода приказане су у следећој табели:

	<i>у хиљадама РСД</i>	<i>2015.</i>	<i>2014.</i>
Стање на дан 01. јануара	39	(138)	
Ефекти привремених разлика евидентирани у корист / на терет биланса успеха	<u>343</u>	<u>178</u>	
Стање на дан 31. децембра	<u>382</u>	<u>40</u>	

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У свом редовном пословању Друштво остварује пословне трансакције са својим акционарима и другим повезаним лицима.

Друштво је током 2014. године, извршило промену у власничкој структури којом Erste Bank A.D., Нови Сад постаје матично друштво са уделом од 75% (у 2013. години, матична друштва била су Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Грац, Аустрија (50,0%) и Immorient International Holding GmbH, Беч, Аустрија (50,0%)).

Друштво је током 2015. године, донело Одлуку о повећању новчаног основног капитала из дела нераспоређене добити Друштва и то у износу од 7.045 хиљада РСД, што у евру противвредности по средњем курсу на дан 16.02.2015. године износи 57.875,85 ЕУР и то као основни капитал Чланова.

Чланови Erste Bank A.D., Нови Сад и Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Грац, Аустрија повећавају свој основни капитал за 5.284 хиљада РСД и 1.761 хиљада РСД, респективно

Укупна вредност уписаног и уплаћеног новчаног дела основног капитала након овог повећања износи 67.500 хиљада РСД, с тим да сваки члан има уписан и уплаћени капитал у износима од: Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Грац, Аустрија - 16.875 хиљада РСД што представља 25% удела у укупном основном капиталу Друштва и Erste Bank A.D., Нови Сад - 50.625 хиљада РСД што представља 75% удела у укупном основном капиталу Друштва.

Друштво улази у односе са матичним правним лицима и осталим чланицама Erste групације. Такође, Друштво улази у пословне односе и аранжмане са кључним особљем, запосленима у Друштву и са њима повезаним лицима у редовном току пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

29. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Стања ових потраживања и обавеза на дан 31. децембра 2015. и 2014. године, као и приходи и расходи у току године, произтекли из трансакција са правним лицима у оквиру Erste групације, запосленима и кључним особљем приказани су у следећим табелама:

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	2015.	2014.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		
Приходи од камата по основу финансијског лизинга (Напомена 18)		
Приходи од камата на депозите код повезаних лица (Напомена 18)	143	137
Остали приходи	<u>980</u>	<u>968</u>
	<u>1.975</u>	<u>778</u>
	<u>3.098</u>	<u>1.883</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		
Расходи камата по основу кредита примљених од банака у иностранству (Напомена 19)	12.220	18.609
Расходи камата по основу зајмова од повезаних лица (Напомена 19)	113	1.391
Остали расходи	<u>5.657</u>	<u>1.218</u>
	<u>17.990</u>	<u>21.218</u>
	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНИ		
Готовина и готовински еквиваленти (Напомена 5)	10.817	23.244
Финансијски пласмани банкама (Напомена 6)	37.704	90.114
Потраживања по основу финансијског лизинга (Напомена 7)	33.043	617
Остале потраживања	<u>42</u>	<u>100</u>
	<u>81.606</u>	<u>23.961</u>
ОБАВЕЗЕ		
Дугорочни кредити (Напомена 14)	432.451	645.112
Остале краткорочне обавезе (Напомена 16)	<u>42</u>	<u>-</u>
	<u>432.493</u>	<u>645.112</u>

Бруто зараде и накнаде чланова Извршног одбора износиле су 13.671 хиљада динара за 2015. годину, односно 16.697 хиљада динара за 2014. годину.

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Циљеви управљања ризицима

Пословање Друштва је изложено различитим врстама ризика од којих су најважнији: кредитни ризик, ризик ликвидности, тржишни ризик и оперативни ризик. Друштво је одговорно за идентификовање, процену и мерење ризика и примењује принципе и технике управљања ризицима кроз поштовање усвојених политика за управљање ризицима и процедура. Политика управљања ризицима се састоји од основног дела у коме су постављени основни принципи као што су: диверсификација, одговорност појединачних организационих делова, профитабилност, принципи одобравања лизинг трансакција, дефиниција изложености сл. Надаље овај део дефинише врсте предмета пожељних за финансирање као и економски век предмета и пожељни период финансирања. Такође, дефинише основне показатеље за мерење преузетог ризика и формираних исправки вредности и резервисања. Други део политике управљања ризицима се односи на прецизно дефинисање пожељног портфеља и појединачних лизинг трансакција тако да су дефинисани: процентуално учешће појединачних предмета лизинга у укупном портфељу, регионална дистрибуција, учешће појединачних врста клијената, највећа могућа изложеност у односу на интерни рејтинг клијената као и највећа могућа концентрација двадесет највећих клијената. Поред тога прецизно је дефинисан садржај сваког лизинг фајла, начини финансирања ПДВ-а и сл. У овом делу су за основне показатеље ризика прецизирани базне вредности на основу којих се мери квалитет остварених показатеља. Дефинисана су и прецизна правила за финансирање већ коришћених предмета лизинга у смислу максималног износа финансирања, старости, трајања лизинга, нивао одлучивања и сл. У овом делу је дефинисано и управљање девизним и ризиком промене каматних стопа. Трећи део политике управљања ризицима су минимални стандарди одлучивања за правна и физичка лица у коме су дефинисани минимални услови за одобравање лизинг трансакција који узимају у обзир интерни рејтинг клијента, ниво „бланко“ ризика (разлике између износа финансирања и вредности предмета према интерном каталогу у првој години), трендове у пословању, понашање према извештају из кредитног бироа итд. Такође су дефинисана правила за одобравање тзв. „sale and lease back“ трансакција као и дефинисане пожељне, мање пожељне и непожељне индустрије на основу семафор технике.

Четврти део политике управљања ризицима су процедуре за управљање ризицима:

1. Развој и надгледање политика за управљање ризицима
2. Анализа ризика клијената до 50.000 евра изложености
3. Анализа ризика клијената преко 50.000 евра изложености
4. Непромењиви одобрени оквир
5. Промењиви одобрени оквир
6. Коришћење каталога вредности лизинг предмета и других средстава обезбеђења
7. Додатна одобрења
8. Годишњи поновни рејтинг и поновно одобравање клијената
9. Групе повезаних клијената
10. Дефиниција „default“ догађаја и методологија
11. МСФИ принципи за формирање резервисања за кредитни ризик
12. Процедуре за наплату потраживања (14 процедуре)
13. Рејтинг регулativa
14. Регулativa за доношење одлука о финансирању (нивои доношења одлука на основу рејтинга, износа финансирања/изложености и „бланко“ ризика)

Део политика за управљање ризицима су и политика за управљање оперативним ризицима и припадајућа радна инструкција.

Друштво управља ризиком кроз организациону јединицу – одељење за управљање ризицима уз подршку члана Извршног одбора задуженог за управљање ризицима.

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)**Тржишни ризик**

Тржишни ризик се односи на ризик да одређене промене тржишних цена, као што су промене курсева страних валута и промена каматних стопа, могу да утичу на висину прихода Друштва или вредност његових финансијских инструмената. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Друштва.

Девизни ризик

Изложеност Друштва девизном ризику првенствено се односи на дугорочна финансијска средства, потраживања по основу финансијског лизинга, краткорочна финансијска средства, готовину и готовинске еквиваленте, остала потраживања, дугорочне финансијске обавезе и остала дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе по основу после финансијског лизинга и остала краткорочне обавезе деноминиране у страној валути.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Друштва у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	Имовина		у хиљадама РСД Обавезе	
	2015	2014.	2015	2014.
ЕУР	3.967.472	3.365.928	3.789.478.	3.201.505
ЦХФ	-	-	-	-
	3.967.472	3.365.928	3.789.478	3.201.505

На основу обелодањене структуре монетарне имовине и обавеза у страним валутама евидентно је да је Друштво пре свега осетљиво на промене девизног курса ЕУР.

Потраживања по основу финансијског лизинга у ЦХФ-у су исправљена у потпуности на 31. децембра 2015. године и 31. децембра 2014. године.

У следећој табели приказана је осетљивост нето монетарне имовине Друштва на апресијацију и депресијацију РСД за 10% у односу на поменуте стране валуте. Стопа осетљивости од 10% представља процену руководства Друштва у погледу могућих промена курса РСД у односу на ЕУР.

	2015		у хиљадама РСД 2014.	
	10%	-10%	10%	-10%
ЕУР	17.799	(17.799)	16.442	(16.442)
ЦХФ	-	-	-	-
	17.799	(17.799)	16.442	(16.442)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Каматни ризик

Друштво је изложено ризику промене каматних стопа на средствима и обавезама код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Друштво нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

Структура монетарних средстава и обавеза на дан 31. децембра 2014. и 2015. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Финансијска средства		
Некаматоносна	366.950	137.387
Каматоносна (фиксна каматна стопа)	2.014.679	639.934
Каматоносна (варијабилна каматна стопа)	1.594.337	2.633.054
	3.975.966	3.410.375
Финансијске обавезе		
Некаматоносне	1.540	729
Каматоносна (фиксна каматна стопа)	1.678.112	-
Каматоносна (варијабилна каматна стопа)	2.089.363	3.201.505
	3.769.015	3.202.234

Наредна табела приказује анализу осетљивости нето добитка за текућу пословну годину на реално могуће промене у каматним стопама за 1% (2014. године - 1%), почев од 1. јануара. Повећање односно смањење од 1% представља реално могућу промену каматних стопа, имајући у виду постојеће тржишне услове. Ова анализа примењена је на финансијске инструменте Друштва који су постојали на дан биланса стања и претпоставља да су све остале варијабле непромењене.

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
	1%	-1%
Финансијска средства	15.943	(15.943)
Финансијске обавезе	(20.894)	20.894
	(4.950)	4.950
	(5.684)	5.684

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Друштва. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане и потраживања.

Управљање кредитним ризиком се спроводи на следећим нивоима:

- појединачног клијента,
- групе повезаних лица,
- укупног лизинг портфеља.

Друштво сматра да пласмани банкама, укључујући трансакције са матичним друштвом и осталим повезаним лицима, носе минималан кредитни ризик, те нису наведени у напред наведеним анализама.

Оцена кредитне способности сваког клијента оцењује се на основу рацио анализе финансијских извештаја, извештаја кредитног бироа, очувања вредности предмета лизинга током трајања лизинг уговора и статусне и друге документације. На предлог продајног одељења, одељење ризика даје оцену кредитне способности клијента а затим према процедуре одлучивања одговарајући ниво (извршни и/или управни одбор) доноси одлуку о финансирању.

Основни принцип смањења ризичности одређеног портфеља је диверсификација према различитим категоријама.

Структура портфеља према врсти предмета лизинга

СТРУКТУРА ПРЕМА ПРЕДМЕТУ ЛИЗИНГА	Укупно	Исправка вредности	Нето књигов. вредност	% од укупног износа нето књигов. вредности
Производне машине и опрема	449.060	178.006	271.054	7%
Грађевинске машине и опрема	159.079	26.531	132.548	3%
Пољопривредне машине и опрема	225.701	82.536	143.165	4%
Теретна возила, минибусеви и аутобуси	2.051.225	37.771	2.013.454	52%
Путничка возила	1.241.920	43.531	1.198.389	31%
Шинска возила, пловни објекти и воздухоплови	13.066	82	12.984	0%
Апарати за домаћинство	-	-	-	0%
Машине и опрема за пружање услуга	104.742	50.795	53.947	1%
Остале покретне ствари	69.390	1.291	68.099	2%
Укупно:	4.314.183	420.543	3.893.640	100%

Из табеле је приметно да је ризик на нивоу портфеља а у односу на предмете лизинга диферсификован. Путничка возила и комерцијална возила чине 83% портфеља. Ове две врсте предмета се сматрају утрживим.. Надаље, пољопривредне и грађевинске машине чине 7% портфеља док 10% пласмана у портфељу односи производне и процесне машине које су мање утрживе и чија вредност не зависи само од квалитета машина већ и од слабо развијеног тржишта за такве машине у Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Структура портфельја према примаоцу лизинга

СТРУКТУРА ПРЕМА ПРИМАОЦУ ЛИЗИНГА	Укупно	Исправка вредности	Нето књигов. вредност
Банке	32.879	449	32.430
Друга лица у финансијском сектору:	3.860	72	3.788
Помоћне финансијске институције	576	13	563
Финансијски сектор у стечају	325	325	-
Аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе	922	17	905
Јавна предузећа	6.843	2.455	4.388
Привредна друштва (нефинансијска)	3.776.426	235.911	3.540.515
Нефинансијска правна лица у стечају	95.858	95.858	-
Предузећници	88.756	7.436	81.320
Пољопривредници	10.564	9.376	1.188
Физичка лица	294.307	68.592	225.715
Остали резиденти	2.712	30	2.682
Државе чланице Европске уније	155	9	146
Укупно:	4.314.183	420.543	3.893.640

Доминантно учешће привредних друштава као примаоца лизинга је условљено и чињеницом да већ неколико година, због економске ситуације и пада стандарда грађана, физичка лица су врло мало заступљена у лизинг пласманима.

Структура портфельја према индустријским секторима

СЕКТОРСКА СТРУКТУРА	Укупно	Исправка вредности	Нето књигов. вредност
Пољопривреда, шумарство и рибарство (сектор А)	206.025	37.511	168.514
Рударство; Прерадничка индустрија; Снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности (сектори В, С и Е)	840.771	198.839	641.932
Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (сектор D)	4.946	343	4.603
Грађевинарство (сектор F)	216.238	20.678	195.560
Трговина на велико и трговина на мало, поправка моторних возила и мотоцикала (сектор G)	626.047	53.383	572.664
Саобраћај и складиштење; Информисање и комуникације (сектори H и J)	1.801.512	29.786	1.771.726
Услуге смештаја и исхране (сектор I)	17.502	3.639	13.863
Финансијске делатности и делатност осигурања (сектор K)	46.953	946	46.007
Здравствена и социјална заштита (сектор Q)	14.527	240	14.287
Остале делатности (сектори L, M, N, O, P, R, S, T и U)	539.662	75.178	464.484
Укупно:	4.314.183	420.543	3.893.640

Важан аспект управљања кредитним ризиком је и политика и процедура формирања исправки вредности пласмана и на нивоу појединачних клијената и на нивоу портфельја. Друштво формира исправке вредности за сваки појединачни лизинг уговор уколико су доспела потраживања старија од 90 дана и износе више од 2,5% од пласмана и већа су од 250 евра. Уколико се ради о изложености до 40 хиљада евра, исправка вредности се формира у нивоу „бланко“ ризика који се израчунава тако што се укупна изложеност, (доспела и недоспела потраживања) умањи за вредност предмета лизинга према интерном каталогу као и за вредност осталих додатних обезбеђења (некретнине, залоге и сл према проценама овлашћених проценитеља). Додатна обезбеђења су веома ретка. Интерни каталог је збир знања и искуства групе на тржиштима Европе у дугом временском периоду.

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Искуство друштва за враћене и продате предмете од оснивања друштва је следеће:

- уколико се ради о изложености преко 40 хиљада евра примјењује се принцип дисконтованих новчаних токова у коме се процењују очекивани приливи наплатом потраживања и/или преузимањем и продајом предмета и дисконтују се каматном стопом из уговора о лизингу. Тако процењени приливи се упоређују са тренутном изложеностшћу и за разлику се формирају исправке вредности.

Поред појединачних исправки вредности формирају се и исправке вредности за део портфела у коме клијенти редовно измирују своје обавезе. Такве исправке се формирају тако што се изложеност клијента помножи са вероватноћом настанка „default“ догађаја за односни рејтинг клијента и просечним износом губитка за поједине групе предмета лизинга. За вероватноће пропадања се користе подаци Erste Bank A.D. док су износи губитка за поједине групе предмета добијени конзервативним заокруживањем остварених резултата у продаји предмета лизинга у односу на изложеност према искуству самог Друштва.

Структура доспелих потраживања по основу финансијског лизинга

ОПИС	Главница	Камата	Остало потраживања	Укупно	У хиљадама РСД	
					Исправка вредности	Нето књиг. вредност
Недоспело	3.948.408	-	-	3.948.408	71.100	3.877.308
Доспело укупно (од 2.1 до 2.4)	309.269	16.845	39.660	365.775	349.443	16.332
1-30 дана	20.026	1.535	39.660	61.221	59.564	1.657
31-90 дана	9.847	416	-	10.263	9.856	407
91-180 дана	10.278	501	-	10.779	10.288	491
преко 180 дана	269.118	14.393	-	283.512	269.735	13.777
Укупно:	4.257.677	291.225	39.660	4.314.183	420.543	3.893.640

Ризик ликвидности

Руководство Друштва управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Друштво у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Рочност доспећа финансијских обавеза Друштва дата је у следећој табели:

	до 1 месеца	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 год	преко 5 година	у хиљадама РСД укупно
2015. година						
Обавезе по основу кредитса и депозита	182.225	-	899.126	2.686.124	-	3.767.475
Укупно на дан 31. децембра	182.225	-	899.126	2.686.124	-	3.767.475

	до 1 месеца	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 год	преко 5 година	у хиљадама РСД укупно
2014. година						
Обавезе по основу кредитса и депозита	107.518	-	774.180	2.319.807	-	3.201.505
Укупно на дан 31. децембра	107.518	-	774.180	2.319.807	-	3.201.505

Оперативни ризик

Оперативни ризик је ризик настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Друштва, услед пропуста приликом обављања пословних активности, људских грешака, грешака у систему и дејстава спољних фактора.

Извештаји о оперативним ризицима се припремају у одељењу за управљање ризицима на месечном нивоу.

Управљање капиталом

У поступку управљања капиталним ризиком, руководство Друштва има за циљ очување могућности да послује по принципу сталности пословања, истовремено максимизирајући приносе власницима и другим интересним странама путем оптимизације односа дуга и капитала. Руководство Друштва прегледа структуру капитала на годишњој основи.

Друштво анализира капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето задужености и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2015. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2015. и 2014. године су били следећи:

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014.</i>
Укупна задуженост	3.767.475	3.201.505
Готовина и готовински еквиваленти	48.521	113.358
Нето задуженост	3.718.954	3.088.147
Капитал	174.766	172.400
Укупан капитал	3.893.720	3.260.547
Показатељ задужености	95,51%	94,71%

Друштво на дан 31.12.2015. године има усаглашен новчани део основног капитала са минималним износом (500 хиљада ЕУР) прописаним у Закону о финансијском лизингу (Сл. Гласник бр. 61/2005, 31/2011, 99/2011 - др. закон и 99/2011 - др. закон).

32. ОСТАЛЕ ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

На дан 31. децембра 2015. године укупна вредност судских спорова који се воде против Друштва износила је 128.157. хиљада динара (у 2014: 128.611 хиљада динара).

За судске спорове који се воде против Друштва, а за које Друштво сматра да би могли пасти на терет Друштва, у складу са очекивањима, издвојене су резерве (напомена 15) по том основу у износу од 8.491 хиљада динара (2014: 8.056 хиљада динара).

Порески ризици

Порески прописи Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских прописа од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Услед тога, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година, односно пореске власти имају право да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

33. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Друштво је извршило усаглашавање својих потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2015. и 2014. године. У поступку усаглашавања са пословним партнерима, нису утврђена материјално значајна неусаглашена потраживања и обавезе.

S-LEASING ДОО БЕОГРАД

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2015. године**

34. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	2015.	2014.
ЕУР	121,626100	120,9583
ЦХФ	112,5230	100,5472

35. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА

Није било значајних догађаја после датума извештајног периода који би захтевали корекције или обелодањивање у напоменама уз приложене финансијске извештаје за 2015. годину.

Београд, 29. фебруар 2016. године

Финансијски извештаји су одобрени од стране Извршног одбора S-Leasing д.о.о. Београд.

Председник Извршног одбора

Бојан Врачевић

Члан Извршног одбора

Вук Вучевић

